

530. Színjátszó társaság

Megkapó című ismertető, írások, könyvek fekszenek a Szegedi Egyetemi Ifjúság színjátszó Társaságának hangulatos, színes, színpadi figurákkal díszített próbatermének asztalán. Éles gót betűkkel rajzolt címek: R. Petch „Die Aufgabe der Theaterwissenschaft”. O. Eberle: „Theaterwissenschaftliche Grundbegriffe”, H. Hermann „Über die Aufgaben und Ziele eines theaterwissenschaftlichen Universitates-Instituts”, E. G. Craig „Plan for the Theatrical College”. De megtalálhatók ott a berlini, kölni, müncheni, prágai, leydeni, camnyi kiadványai is. Három vaskos füzet különösen megragadja az ember figyelmét: a Sorbonne, a firenzei egyetemi „teatre experimentale nationale” és a világhírű valei egyetem színház-tudományi fakultásainak rengeteg képanyagot feldolgozó ismertetői.

Érdeemes lapozgatni ezekben a könyvecskékben. Biztatnak, lelkesítenek, irányt mutatnak. Itt olvasható, hogy például Joca Savits, a bonni esztéta, már 1917-ben több Shekespeare darabot adott elő hallgatóival, hogy stíluskritikai előadásait illusztrálja. Hans Knudsen, a charlottenburgi egyetem színpadán különböző korok színjátéktípusait igyekezett rekonstruálni növendékeivel. Ferdinand Gregori berlini dramaturgiai előadássorozatát inscenálási kísérletekkel egészítették ki hallgatói. Amerikába Baker professzor még effektív drámaírást is tanít: úgy látszik sikerrel, mivel keze alól került ki a modern színpad egyik legzseniálisabb író-rendezője, a Nobel-díjas O’Neill.

Mit tanulnak hát ezekből az írásokból a lelkes szegedi egyetemi színjátszók, akik tavaly maguk is gazdagították az egyetemi színházakra vonatkozó szakirodalmat országos sikert arató Hamlet előadásuk ismertető füzetével? Elsősorban úgy tűnik azt, hogy a színházra vonatkozó tudásuk – ha túl akarnak lépni a műkedvelő dilletáns produkciók követelményein – elméleti megalapozásra, elmélyítésre szorul. Alkalmas keretült szolgált erre a célra Sík Sándor drámaelméleti és történeti kollégiuma. A szegedi egyetemi színjátszók ezidei munkájának gerincét ennek az előadássorozatának az illusztrálása és feldolgozása képezi. Már lázas buzgalommal folynak az október végi első nyilvános bemutató próbái, mely anyagában Aischylos, Sophokles és Aristophanes műveiből vett megfelelő részek mellett egy középkori misztérium és egy mirakulum inscenálását öleli fel. De sorra fognak kerülni Shakespeare, Molière, Calderon, Gothe, Schiller, Ibsen, Hugo – és, ha idő engedi – egészen modern szerzők is. Ezen illusztrációk természetesen éppen didaktikai céljuknál fogva nemcsak a dráma történeti kialakulását igyekeznek megragadni, hanem a kialakulás folyamán megnyilvánuló stílustörekvéseket, drámai prezentációs folyamatokat is.

De nem lenne teljes ez az anyag – és semmi képpen sem lenne méltó a SzEI célkitűzéseire – ha hazánk drámairodalmi fejlődésének felvázolása elmaradna. A második félévi tervezet a magyar dráma arculatát igyekszik majd bemutatni az „Az három keresztény leánytól” az „Ellák”-ig. Ez az eszme, a nemzeti és sajátosan magyar drámai motívumok felszínre hozatalának eszméje dominálja egyéb-

ként a szegedi egyetemi színjátszók 1941–1942. évi műsor tervezetét. Ezt jelzi a közeli napokban bemutatásra kerülő, modern magyar lírikusok verseiből összeállított szavalódélután átfogó címe is: a szép magyar szó délutánja. De ahogy a „magyar” jelleget a szegedi egyetem ifjúsága sohasem tűzi pöffeszkedő álszenteskedéssel gomblyukába, úgy ezen ifjúsági színjátszó munkaközössége sem felzárkózó, felületes nemzeti formákban keresi hivatását. Ortutay Gyula népköltészetünk gyűjtésével foglalkozó szemináriuma keretében a komolyan érdeklődők hasznos és mindeztől elhanyagolt színjátékszerű magyar néphagyományok felkutatásával foglalkozhatnak behatóan.

A színjátszó csoport ezidei reprezentatív színházi bemutatóinak tervezetében két ősbemutó, két magyar ősbemutó szerepel. Az egyik Petőfi Sándor: Tigris és hiéna c. színműve, amely, bár magán viseli a Shakespeare és a romantikus sturm und drang minden jegyét, mégis annyira „petőfies”, mégis annyira a mienk, hogy némi átdolgozás után méltóbban nem ünnepelheti az ifjúság nemzetünk nagy szabadságünnepét, március 15-ét, mint ezen dráma előadásával. A másik tervezett bemutató Németh László: Bethlen Kata c. történelmi színműve lenne. Azé a Németh Lászlóé, aki most élvonalban küzd nemzetünk faji tisztaságáért, a magyar lélek tisztaságáért és nem utolsó sorban a magyar dráma nemzeti hagyományaiért. Mindezek mellett részt vállalt a SzEISZT, a Dugonics Társaság idei Tömörkény ünnepségének megrendezésében is néhány Tömörkény egyfelvonásos színrehozatalával.

Végül kuriózumszerűen megemlíthetjük, hogy tárgyalások folynak a rádióval a Szegedi Egyetemi Ifjúság változatos és példamutató életének viaszlemezre történő rögzítésére, mely munkának irányítása javarészt szintén a színjátszósok hatáskörébe vág.

A kitűzött feladat minden irányban és minden téren szép és buzdító: de munkabíró erős vállakat, buzgó magyar szívet és kitartást kíván. A cél: nemesen dolgozni és dolgozva nemesedni. A SzEI jelentkezési ívei bizonyítják, hogy sokan vállalják ezeket a célokat. De jönnek még többen is mind, kik a szó varázsában és a mozdulat ritmusában lüktető örök emberi értékek művészetét szeretik, mind, kik az együttes kollektív munka örömét, a szereplés mámorító lázát és a méltán megérdemelt siker dicsőségét áhítják.

Szegedi Híd (1941) május 15. oldal

531. Rektori kérelem SzEI alapszabály módosításának miniszteri engedélyezése ügyében

Nagyméltóságú Miniszter úr!

Utalással folyó évi március hó 24-én hasonló szám alatt a Szegedi Egyetemi Ifjúság alapszabályainak jóváhagyása érdekében tett felterjesztésemre van szerencsém mély tisztelettel bejelenteni, hogy a SzEI alapszabályait az alábbiakban módosítani kívánja, s ezért kérem Nagyméltóságodat, hogy a módosítást tudomásul venni, és az alapszabályt eszerint méltóztassék jóváhagyni.